



VERENIGING VRIENDEN NEDERLAND - TSJECHOSLOWAKIJE

Secretaris:

Redaktie-adres:



Č.S.S.R. - Exposities:

NAARDEN

26 - 30 augustus

-O-O-O-O-O-O-O-O-

MADURODAM

29 augustus - 21 oktober

-O-O-O-O-O-O-O-O-

zie pagina 9

Voor u, uw familie, vrienden en zakenrelaties:

COMFORTABEL - SNEL - VOORDELIG

Iedere dinsdag en zaterdag

naar P R A A G met C S A



- * met CSA via Praag naar verschillende bestemmingen over de hele wereld
- * vanuit Praag diverse binnenlandse vluchten van CSA
- * met CSA snel transport van uw vracht door de lucht

Nadere inlichtingen:



Leidsestraat 4, 1017 PA AMSTERDAM
Tel. 020 - 224888 of 224889

-0-



TSJECHOSLOWAAKS REISBUREAU

Leidsestraat 4
1017 PA Amsterdam - C
Telefoon: 020 - 22 27 88

PRAAG - BUSREIZEN

- PRAAG * 9 dagen - vertrek 2/8 en 30/8 - f 965,-- incl. excursies en halfpension.
Boekingen: Reisburo BAK/Alkmaar - 072-111044
- PRAAG * 7 dagen - vertrek 13/9 en 20/9 - f 840,-- incl. excursies volpension, visumkosten en verzekering.
Boekingen: Stichting 55+ Reizen/Baarn - 02154-22041
- PRAAG * 6 dagen - vertrek 29/8 - f 580,-- inclusief excursies en halfpension.
Boekingen: Reisbureau van der Biesen/Kerkrade - 045-452434
- PRAAG/LITOMYSL * 10 dagen - vertrek 25/7 en 29/8 - f 1.146,-- incl. excursies en volpension.
Boekingen: Trans b.v./Amersfoort - 033-622276

-0-



Gespecialiseerd in reizen naar

- * Hongarije
- * Polen
- * Tsjechoslowakije

Stationsstraat 25
9482 TX TYNAARLO
Tel. 05921-43300

- * luxe touringcars
- * 8 tot 54 personen
- * beschikbaar voor binnen- en buitenlandse vervoer
- * rolstoelvervoer

Wanneer uw advertentie hier ook had
gestaan, zou deze door honderden
belangstellenden gelezen zijn.
Inlichtingen bij de Redactie.

*Alles mag uit de ledenbrief worden
overgenomen, mits met bronvermelding.*

VAN HET BESTUUR



In de laatstgehouden bestuursvergadering werden voor de V.V.N.T. weer belangrijke beslissingen genomen.
In de eerste plaats het vormen van afdelingen in die regio's, die daar statutair voor in aanmerking komen.
In de tweede plaats komen er 2 belangrijke tentoonstellingen, namelijk één in begin september te Madurodam (Den Haag) en één in Naarden (van 16 t/m 30 augustus).
In de derde plaats plannen voor een winter(sport)reis rond Kerst en Nieuwjaar en dat via Balnea, dat wil zeggen met verblijf in een kuuroord.

Tenslotte blijft de naam van ons orgaan voorlopig "Ledenbrief" heten, daar geen van de ingezonden suggesties de goedkeuring van het volledige bestuur had.

Noot van de penningmeester: Leden die na 1 juli lid worden, zijn slechts de **halve** contributie verschuldigd. De jaarcontributie bedraagt **minimaal** f 30,-- voor gezinnen en f 20,-- voor alleenstaanden.

-o-o-o-o-o-o-o-o-o-

VAN DE REDACTIE

Helaas moeten we beginnen met een excuus aan die leden, die het Tsjechische maandblad Svět willen hebben. Bij ledenbrief 12 konden en ook bij deze ledenbrief kunnen we dit tijdschrift niet meezenden, omdat de Ambassade deze niet ontvangen heeft. Het is dus geen fout in onze administratie. Hopelijk lukt het in de toekomst de juiste tijdschriften te ontvangen.

Van de gelegenheid maken wij gebruik u te verzoeken - voor zover nog niet geschied - ons te berichten in welke taal u het Tsjechische tijdschrift wenst. U kunt zelf controleren of uw keuze bij ons bekend is. Op het adresstrookje staat een nummer. Begint dit nummer met een T, E of D, dan ontvangt u - voor zover voorradig - het tijdschrift respectievelijk in de Tsjechische, Engelse of Duitse taal. Wanneer deze letter niet is vermeld, is het voor de redactie: **raden maar!**

Schrijft u uw keuze naar het redactie-adres: Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag of telefonisch: 070-258679.

Bij voorbaat hartelijk dank!

Zo nu en dan horen wij van een lid, dat hij of zij het jammer vindt, dat er geen tijdschrift in het Nederlands is. Nu is het zo, dat we jaren geleden wel een Nederlandstalig blad hadden. Het is onze taak en die van de Nederlands-talige sekte van de Belgische vriendschapsvereniging om het ledental zo groot te maken, dat het rendabel is om een tijdschrift in het Nederlands te doen vervaardigen.

Vanzelfsprekend is de redactie gaarne bereid om op verzoek bepaalde artikelen uit "Leben" of "Life" te vertalen en in een ledenbrief af te drukken. Een en ander heeft onze aandacht.

Voorts wijzen we gaarne op de nieuwe rubriek "Van de Afdelingen", waarin we de geboorte aankondigen van afdeling Den Haag.

De redactie was bij de concerten van het lerarenkoor uit Most (waarover meer bij Muzikale Noten) en tevens aanwezig op de receptie van de Noordlimburgse Kultuurdagen, waarvoor we verwijzen naar de rubriek FOLKLORE.

Als laatste punt onder "Van en over Tsjechoslowakije" wat gegevens over "Kuren in Tsjechoslowakije".

Onze trip door Praag zetten we in een volgende ledenbrief voort.

L.J. v.d. Burg

VAN DE AFDELINGEN

Beste leden,

Al geruime tijd verschijnt regelmatig onze ledenbrief, waarin we verschillende activiteiten en berichten plaatsen. In de maand juli is onze eerste afdeling opgericht. Dit betreft een muzieksektie.

Steeds krijgen wij echter te horen, dat we onze leden meer moeten bieden en hierover nadenkend, herinnerde ik me, dat volgens onze statuten de mogelijkheid bestaat om een afdeling op te richten, wanneer in een stad meer dan 20 leden zijn. Wat dat betreft komen hiervoor enkele steden reeds in aanmerking, namelijk Den Haag en Amsterdam; Rotterdam bijna.

Daar ik in Den Haag woon, ben ik met enige leden gaan overleggen wat we zouden kunnen doen. En dit is er uit gekomen:

Per 1 september gaat afdeling Regio Den Haag starten. Het programma kan als volgt zijn: Bijvoorbeeld iedere eerste vrijdag van de maand komen wij bij elkaar. We willen dan een korte film draaien en/of dia's vertonen over Tsjechoslowakije, gezellig een kopje koffie drinken, misschien een bingo spelen of een tombola houden met mooie prijzen. Daarna voor liefhebbers van stijldansen een dansje maken.

Natuurlijk zijn ook leden van buiten de regio welkom. Dit zijn zo ongeveer in grote lijnen onze plannen. Een uitgewerkt programma voor de eerste bijeenkomst zal in de ledenbrief van augustus geplaatst worden. Voor nadere informatie kunt u zich met mij in verbinding stellen.

Ik hoop, dat deze mededeling ook de leden zal opwekken om activiteiten voor dergelijke avonden te bedenken en dat Amsterdam spoedig volgt.

Helena Nieboer-Hnátková

Wezelrade 364

2544 XJ Den Haag

Tel. 070-295990

Het is met een nieuw idee als met nieuwe schoenen:
men heeft er in het begin meer last dan gemak van.

Jean de Boisson



VAN HET GENOOTSCHAP VOOR TSJECHISCHE MUZIEK

Moderne muziek in Tsjechoslowakije

Eens werd er in een half-uurtje van Inter-Radio Praag, waarin vragen van luisteraars worden beantwoord, de vraag behandeld: "*Wordt er in Tsjechoslowakije moderne muziek geschreven en(of) gespeeld?*". Nu kan zo'n vraag verschillend worden geïnterpreteerd, van "zijn ze bij jullie up-to-date?" tot "doen ze bij jullie óók zo gek?" Ik weet niet of de vriendelijke dame, die de vragen moest beantwoorden, te voren nog haar licht bij speciale deskundigen had opgestoken, maar ze sloeg naar mijn smaak de spijker wel op de kop met een antwoord, dat er op neer kwam, "*dat je er alles van je gading kon vinden*".

Inderdaad: men vindt onder de hedendaagse Tsjechische en Slowaakse composities zeer traditionele werken - zeker niet altijd, maar vooral in Slowakije nog al eens op volksmuziek geënt - tot zeer moderne, onder andere ook elektronische, hoewel op het laatstgenoemde gebied de productie niet zo erg groot is. (Hierbij moet men niet uit het oog verliezen dat ook in West Europa en de USA de elektronische muziek niet meer zo'n belangrijke plaats inneemt als zo'n twintig jaar geleden).



De gevariëerdheid komt ook tot uiting in de titels, die kunnen variëren van "Symfonie nr. 8" tot "Kryptogram I", "Impulsen", of "Circuli".

Dan zijn er ook nog modern geschreven werken met oude titels, en traditionele werken met moderne titels, zodat het niet zelden voorkomt dat je totaal iets anders te horen krijgt dan je zou verwachten.

En dat maakt het alleen maar spannender; dat je naast verrassingen ook wel eens teleurstellingen beleeft, neem je dan graag op de koop toe.

Hans Wallin

NIEUWE PLATEN

Zdeněk FIBICH: Overture Komensky; Symfonische gedichten Zaboř, Slavoj en Ludek, Toman en de bosnimf; Overture tot de opera De val van Arkun. Supraphon 1110 3913.

De van 1850-1900 levende componist Fibich is in Nederland nauwelijks bekend, of het moest zijn door zijn stuk, dat bekend is onder de naam "Poème" (oorspronkelijk een pianostuk, voor allerlei bezettingen gearrangeerd). Hij is echter de schrijver van enige indrukwekkende opera's, kamermuziek-werken, 3 symfonieën (alle op platen verschenen) en een groot aantal korte pianostukken.

Van de hier opgenomen orkestwerken, alle uitgevoerd door het Praags Symfonie Orkest F.O.K. onder leiding van Vladimír Válek treft vooral de overture Komenský, waarin een lied uit diens Amsterdams Kerkliederboek "Studně nepřevážená všech božských milostí"

wordt verwerkt. Een werk van grote zeggingskracht en misschien wel een van de beste stukken van de componist. De andere stukken op de plaat zijn kleurrijke romantische orkestwerken, gebaseerd op oude Tsjechische legenden en verhalen; "Zaboř, Slavoj en Ludek" stamt uit het z.g. "královédvorský" manuscript, waarvan men nog steeds niet zeker is of het een oorspronkelijk geschrift uit de 13^e eeuw, dan wel een vervalsing is (Dvořák gebruikte enige gedichten uit dezelfde bron voor liederen); "Toman en de bosnimf" heeft ook de componist V. Novák tot een symfonisch gedicht geïnspireerd. "De val van Arkun" is Fibich's laatste opera, gecomponeerd in 1898, het verhaal gaat over de bekering der heidense slavische volken tot het christendom.

Moderne Slowaakse muziek: Dušan MARTINČEK: Sonate nr. 7 ("Appel") voor piano; Vladimír GODÁR: "Talisman", nocturne voor viool, cello en piano; Ilja ZELJENKA: Capriccio voor sopraan en basklarinet; Miro BAZLIK: Ballade voor altviool en orkest. OPUS 9111 1698.

Een aardig overzicht van diverse moderne Slowaakse componisten, waarvan overigens alleen GODÁR (geb. 1956) tot de jongste generatie behoort; de anderen hebben al een grote staat van dienst (MARTINČEK, geb. 1936; ZELJENKA, geb. 1932, BAZLIK, geb. 1931).

De sonate van MARTINČEK is een zeer emotioneel stuk vol contrasten, zeer moeilijk speelbaar - bedoeld als een appèl aan de mensen om de vrede te bewaren; het werk van GODÁR is gebaseerd op een typische, bijna sentimentele melodie, die steeds terugkeert, afgewisseld door zeer moderne, onrust gevende, fragmenten; een beeld van een moderne mens, blootgesteld aan allerlei wisselvalligheden van het leven, die toch altijd een talisman bij zich draagt, de wereld van enkele mensen en dingen die hem altijd dierbaar blijven.

Het capriccio van ZELJENKA, waar de sopraan alleen fonetische klanken geeft, heeft een meer speels karakter; daar de zangstem hier eigenlijk zuiver als instrument wordt gebruikt, hebben we in feite te maken met een duo voor twee instrumenten die elkaar zeer mooi aanvullen. De sopraan Brigita ŠULCOVÁ en de basclarinetist Josef HORÁK, beide artisten van internationale faam, staan wel borg voor een goede uitvoering.

In de ballade van BAZLIK gaat het voor een deel om "timbre-muziek" waarbij echter de solo altviool ook melodische gedeelten te spelen heeft, waarbij het orkest als het ware een klank-coulisse vormt.

Hans Wallin

VAN EN OVER TSJECHOSLOWAKIJE

Reisherinneringen

Het kopje

Een gek maar waar verhaal. In 1966 - wij waren reeds voor de derde maal met vakantie in Tsjechoslowakije - bezochten wij voor de eerste keer de autocamping Holice. "Het was er zo fijn voor kinderen" hadden wij gehoord. De autocamping ligt in een bos met hoge dennen aan een meertje.



Geen Hawai maar Holice



Wij mochten overal gaan staan en moesten zelf maar een goede plek opzoeken, zei de kampbeheerder ons. Zo gezegd, zo gedaan, maar ik moest na de lange autorit heel erg nodig een plasje doen en dus zocht ik met de meeste spoed het toiletgebouw op.

Het was er nat, de niet egale betonnen vloer stond met plassen en ook de toiletten waren verre van droog, maar daar de nood hoog was, stoorde ik mij er niet zo aan. Halff staande deed ik wat ik moest doen en toen zag ik een klein rond gat in de wand met daarachter een lachend oog en toen nog één. Geschrokken staakte ik mijn bezigheid en rende opgewonden naar de plek waar mijn man bezig was het frame van de tent op te zetten. De kinderen waren

spelen. Ik vertelde hem woedend mijn belevenis en gaf te kennen dat we onmiddellijk zouden opruimen. Tot mijn ergernis begon hij heel hartelijk te lachen.

Toen kwamen de kinderen buiten adem vertellen, dat er nog een Nederlandse familie - uit Nijmegen - op de camping was. Struikelend over zijn benen en woorden hoorden wij van onze oudste (8 jaar) dat er een kinderzwembadje was in het meer met een glijbaan, dat Maurits, zijn nieuwe vriendje, hem een echt ouderwets fornuis had laten zien dat zomaar midden in het bos stond en dat er overal plekjes waren om kampvuur te maken; bovendien was er een kleine speeltuin en een winkeltje waar je ijs kon kopen. Dit was beslist de fijnste camping. Nou ja, daar kon ik niet tegenop en toegevend zei ik tegen mijn man: "vooruit, voor één nachtje dan".

's Avonds, tijdens een verkennend wandelingetje rond het meer, ontmoetten wij de familie uit Nijmegen en zij nodigden ons uit voor een kopje koffie bij hun tent. Zij vertelden ons dat zij er al twee weken stonden en geen omkijken hadden naar de kinderen, want die vermaakten zich de hele dag. Moeders had het dus rustig, vaders hield van vissen, kortom een ideaal plekje, alleen het sanitair liet te wensen over. Bij deze woorden begon mijn man weer te grinniken en hij vertelde dat ik bijna kwaad was weggelopen. Ja, toen was ik wel gedwongen om mijn verhaal te vertellen. Achteraf moest ik wel erachter komen dat het wel een heel leuk verhaal was.

Geen Hawai maar Holice

voorzitter, secretaris/kampbeheerder en penningmeester van de Automotorclub. Allen in het nette pak gestoken. Ja, ze moesten mij hebben. Zij hadden vernomen dat ik zeer ontevreden was over de sanitaire voorzieningen. Omstandig begonnen zij uit te leggen, dat de hele camping was opgezet en werd onderhouden door vrijwilligers van de plaatselijke motorclub. Veel geld was er niet en men deed wat men kon om het zo netjes mogelijk te houden. Het sanitair werd ook gebruikt door "dagjesmensen". Drie maal daags werden de toiletten met de tuinslang schoongespoten, maar omdat de vloer niet geëgaliseerd was bleef het lang nat. Men beloofde ons, dat er spoedig voorzieningen getroffen zouden worden waardoor de ergste overlastverleden tijd zou zijn. Ik werd gedwongen een presentje als pleister op de wonde aan te nemen. Men verzekerde mij dat het geen omkoperij was maar slechts een schrale troost voor het door mij geleden ongemak. Wat een flauwekul! Ik was het allang vergeten en had ook ontdekt dat niemand gebruik maakte van dat achterste toilet. Het pakje bevatte een porceleinen kop en schoteltje met echt bladgoud. Doodeng, een gouden kop en schotel in de tent!

De volgende morgen hoorden we bij het ontwaken een driftig gezaag en getimmer. Wat was er aan de hand? Men maakte vlonders in het toiletgebouw! Geweldig! Het was even wennen aan de nieuwe situatie, want de vloer was nu dus wat hoger geworden. De gaatjes in de tussenwand, gemaakt door ondeugende kinderen, waren eveneens verleden tijd.

Wij zijn de rest van de vakantie in Holice gebleven. Het gouden kopje heeft het overleefd en siert nu onze huiskamer. Het is een fraai aandenken aan het begin van een hele reeks vakanties en nieuwe vriendschappen in Holice.

Vanaf dat jaar gaven de kinderen ons weinig kans nog andere plekjes in Tsjechoslowakije te ontdekken, want telkenjare wilden zij weer terug naar Holice. Wij hebben er kostelijke herinneringen aan over gehouden.

Toen wij later, in 1977, weer even in Holice waren om oude vrienden te begroeten, toonde men ons vol trots het gloednieuwe toiletgebouw dat een vermogen had gekost en voorzien was van alle mogelijke faciliteiten. Onze complimenten! Gauw keek ik wat er met het oude gebouwtje was gebeurd. Het stond er nog; het deed zelfs nog dienst voor de "dagjesmensen" die hier bij mooi weer komen zonnen en zwemmen.

Hennie van der Burg

Kuren in Tsjechoslowakije

Een Tsjechisch spreekwoord luidt: "Jedno naše příslovi pravi, že se ztracené zdraví nedá koupit". Vrij vertaald: "Verloren gezondheid is voor geen geld te koop".

Gelukkig beschikt Tsjechoslowakije over zoveel kuuroorden, dat de mogelijkheden er zijn om een goede gezondheid te bewaren en/of te herwinnen en dat tegen betaalbare prijzen.

De V.V.N.T. gaat hier ruimschoots aandacht aan schenken. In onze volgende ledenbrieven komen we hierop uitvoerig terug.

De kuuroorden van Tsjechoslowakije zijn van oudsher wereldbekend. Reeds tussen de 11^e en de 14^e eeuw werd de heilzame werking van de bronnen ontdekt van oorden als het tegenwoordige Janské Lázně en Františkovy Lázně, Teplice en Piešťany, Sliač en Karlovy Vary.

De huidige kuuroorden liggen bovendien grotendeels in prachtige natuurgebieden. Vroeger was kuren alleen weggelegd voor de z.g. hogere klassen; de adel en de beter gesitueerden en kuren was voor deze gasten een maatschappelijke aangelegenheid wat tot gevolg had het bouwen van mooie gebouwen en het aanleggen van parken en dergelijke. Thans is kuren voor iedereen mogelijk. Om maar enige cijfers te



noemen: er zijn 37 kuuroorden met 24.000 bedden. Jaarlijks worden 300.000 kuurgasten behandeld.

Thans bepaal ik me tot een opsomming van de bekendste kuuroorden in Bohemen en Moravië. In de beschrijving van de geplande reizen heb ik ook al enige kuuroorden genoemd. Bovendien zijn de meeste dezer kuuroorden en de omgeving daarvan ons bekend door onze reizen in de Č.S.S.R.



Bovenstaand kaartje verduidelijkt de ligging van de aangeduide kuuroorden. Dit kaartje komt voor in de folder "Tsjechoslowakische Heilbäder".

Enige kuuroorden liggen in Noord-West Bohemen: Teplice v Čechach en Jáchymov beide in het Ertzgebergte. Voorts in West Bohemen: Karlovy Vary, Frantiskovy Lázně en Mariánské Lázně. Ten oosten van Praag Poděbrady (in ledenbrief 9 onder "reishervindingen" schreef mijn echtgenote over Poděbrady). In het Reuzengebergte Janské Lázně (Johannisbad) en Jeseník (zie mijn beschrijving van de busreis in ledenbrief 10 en 11. In Zuid-Bohemen ligt Třeboň. In Moravië o.a. Luhačovice.

In de genoemde plaatsen liggen vaak meerdere kuuroorden, waar men behandeld kan worden aan verschillende klachten: spijsverteringsstoornissen 22%, bewegingsorganen 23%, bloedsomloop 17%, niet gespecificeerde storingen aan de ademhalingsorganen 16% en laten we eerlijk zijn, een ieder heeft wel iets, dat verbetering behoeft, zoals elk apparaat onderhoud nodig heeft, is het met ons ook zo, al is het slechts een vermageringskuur.

Balneotherapie wil zeggen genezing door baden. De overkoepelende organisatie van de kuuroorden heet dan ook "Balnea". De vertegenwoordiging daarvan in Nederland is in handen van Mevrouw dr. A. Ambachtsheer-Klirová, 3431 BH Nieuwegein, Sluyterslaan 339.

Voor nadere inlichtingen kunt u dus bij haar terecht. Voor genoemde ledenbrieven bij de Redactie van de "Ledenbrief", Nieuwendamlaan 274, 2547 JR Den Haag.

L.J. van der Burg

Klaag niet om wat gij niet verhelpen kunt,
poog te verhelpen wat u klagen doet
William Shakespeare

DE TENTOONSTELLINGEN

Dit seizoen komen er tentoonstellingen in twee belangrijke locaties, t.w.:

Madurodam te Den Haag van 29 augustus tot 21 oktober 1986.

Deze tentoonstelling krijgt als titel

ART in CZECHOSLOVAKIA

en zal bestaan uit 34 grafische kunstwerken, kristal, keramiek en folklore-kleding.

De opening zal plaatshebben op 29 augustus a.s. om 11 uur en geschieden door de culturele attaché, de heer Vl. Procházka.

Voor de officiële opening worden vanwege de ambassade en de Directie van Madurodam hun relaties uitgenodigd en voor onze vereniging is een evenredig aantal uitnodigingen beschikbaar.

Wenst u bij de officiële opening aanwezig te zijn, dan gelieve u dit kenbaar te maken door het inzenden van het formulier, dat op de binnenzijde van de laatste pagina is afgedrukt, waarna een officiële uitnodiging toegezonden wordt. Daar het aantal beschikbare plaatsen beperkt is, zal eventueel geloot worden.

Gaarne inzenden **vóór 1 augustus a.s.** aan de redactie van de ledenbrief.



De tentoonstelling in Naarden



De tentoonstelling omvat onder meer dertig prachtige kleurenfoto's van klederdrachten. De expositie wordt gehouden in het **Gemeentehuis van Naarden** van **16 t/m 30 augustus** en is **gratis** toegankelijk.

Officiële opening 16 augustus om 11.00 uur.

De opening zal geschieden door de scheidende ambassadeur, de heer dr. J. Ševčík. Dit biedt onze leden tevens de mogelijkheid om officieel afscheid van hem te nemen; In Den Haag zal daarvoor geen gelegenheid meer zijn.

Wij nodigen hierbij dan ook alle leden, donateurs en belangstellenden uit om de opening bij te wonen.

Het is voor ons wel prettig te weten op hoeveel personen we ongeveer kunnen rekenen en hoewel niet noodzakelijk, ontvangen wij daarom toch gaarne het formulier, dat op de binnenzijde van de achterpagina is afgedrukt.

*Een portret van Comenius,
die in Naarden ligt
begraven.*

Het afscheid van de heer Ševčík

Het zal veel leden al bekend zijn, dat de ambassadeur dr. J. Ševčík eind augustus ons land gaat verlaten.

Reeds op 17 mei schreef de journalist Jan Kees van der Haghe in de "Haagsche Courant" een artikeltje 'Naderend afscheid', waarin hij het vertrek van verscheidene ambassadeurs vermeldde.

Het artikel laten we hierna volgen.

Naderend afscheid

Het Haagse Corps Diplomatique gaat binnkort opnieuw enkele bekende gezichten missen. Nadat kortgeleden al de ambassadeur van Korea ons land had verlaten en deze week Roberto Casellas-Leal, de Mexicaanse ambassadeur met zijn gezin naar zijn nieuwe post Ankara is afgereisd, is inmiddels bekend geworden, dat ook de Ierse en de Tsjechische ambassadeur Den Haag gaan verlaten. KESTER WILLIAM HEASLIP, de altijd goedlachse Ierse ambassadeur, vertegenwoordigde zijn land met zijn charmante ELAINE bijna het langste van alle hier geaccrediteerde hoofden van buitenlandse missies. Vanaf 15 oktober 1980 was deze vriendelijke diplomaat -- die, hoe vreemd het voor een Ier

wellicht ook moge klinken, een goede gin-and-tonic prefereert boven een whiskey -- in ons land geaccrediteerd. Het echtpaar Heaslip maakte in die tijd vele Hollandse vrienden en hun vertrek zal dan ook door velen worden betreurd. Dat geldt trouwens in niet mindere mate voor het sympathieke Tsjechische echtpaar JOZEF SEVČIK en zijn OLGA, die in september teruggaan naar Praag. Na hier Tsjecho-Slowakije sedert december 1981 voortreffelijk te hebben gerepresenteerd. Ook zij zullen worden gemist. En al is het nu eenmaal het lot van iedere diplomaat, te worden overgeplaatst op het moment dat hij of zij net goed is ingeburgerd, het is toch altijd weer even vervelend dat te moeten constateren, wanneer het een goede vriend in het Corps Diplomatique betreft. De sinoloog SEVČIK, die vloeiend Chinees spreekt, zal zijn opvolger in ieder geval één ding moeten overdragen: de

vriendelijke overredingskracht vrienden van het huis een klein glaasje Becherova te laten drinken. Want vele Nederlanders, die deze wereldberoemde bitter uit Karlsbad voor de eerste keer proeven, noemen het 'een drankje van de dokter'. Toch gaat het na een paar glaasjes steeds lekkerder smaken. Al blijf ik er bij, dat de charmante inbreng van een goede gastheer als de nu helaas verplicht bijna aan inpakken toe zijnde ambassadeur daarbij een niet te verwaarlozen vereiste is.

*Jan Kees van den
Haghe*

POTTENKIJKEN

Knedels



Benodigd: 200 gr. oud wittebrood, 500 gr. vlugbloem, 3 dl. melk, 1 groot ei, 1 theelepeltje zout, 15 gr. boter.

Bereiding:

Eerst het brood in kleine dobbelsteentjes snijden en in een pan licht opbakken; daarna laten afkoelen.

De vlugbloem in een kom doen, de melk, met het losgeklopte ei en zout toevoegen. Dit zo lang omscheppen, tot het deeg

glad is en van de houten lepel los is. Het opgebakken brood toevoegen en een paar keer omscheppen. Het deeg + 20 minuten laten rusten.

Met natte handen van het deeg twee eivormige ballen maken en in ruim kokend water met zout leggen. Haal ze met een houten lepel van de bodem. De kooktijd is + 30 min. Tijdens het koken enkele malen omdraaien.

De gekookte knedels uit het water halen en met een scherp mes in plakken van 1 cm. snijden.

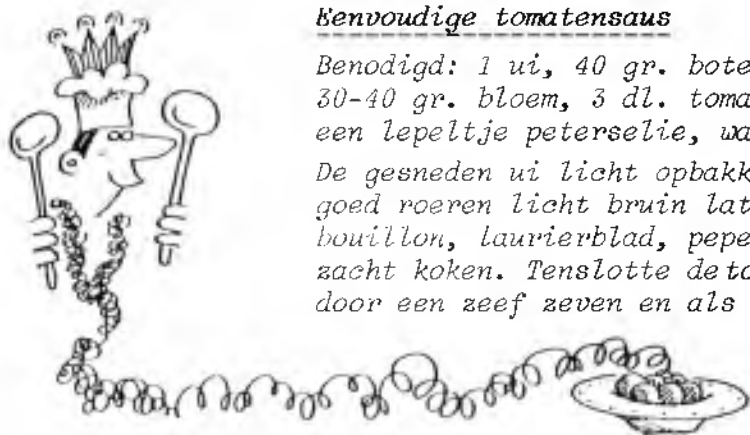
Het wordt geserveerd met bijvoorbeeld tomatensaus. Slavinken, blinde vinken of tartaartjes smaken hier goed bij. De jus van het vlees over de plakken knedels gieten.

Eenvoudige tomatensaus

Benodigd: 1 ui, 40 gr. boter, 5 peperkorrels, 1 laurierblad, 30-40 gr. bloem, 3 dl. tomatenketchup, 6 dl. vleesbouillon, een lepeltje peterselie, wat zout en majoraan.

De gesneden ui licht opbakken. Voeg de bloem toe en onder goed roeren licht bruin laten worden. Voeg hierbij de vleesbouillon, laurierblad, peper en peterselie. laat dit 1 kwartier zacht koken. Tenslotte de tomatenketchup toevoegen. De fijne saus door een zeef zeven en als bijlage bij de knedels opdienen.

Helena Nieboer-Hnátková



MUZIKALE NOTEN



"Die Haghe Sanghers in Bohemen, onvergetelijke reis"

Onder deze kop verscheen in de Haagsche Courant van 25 juni '86 een artikel van Wouter van Gool. Daar wij echter een afspraak hebben lopen met een van de deelnemers, verzoeken wij geduld tot een volgende ledenbrief voor een verslag.

Wel waren wij zelf bij de concerten in de Lutherse kerk en in de Oude Kerk van Scheveningen. Daar de publicatie in de Haagsche Courant van Wouter van Gool voor 100% onze mening weergeeft, laten we dit artikel hiermaast volledig volgen.



Het Lerarenkoor uit Most tijdens hun concert in de Oude Kerk te Scheveningen

Reistips

Cursus Tsjechische taal

Wat reizen naar Tsjechoslowakije betreft verwijzen wij naar onze advertentie-pagina (blz. 2) van deze ledenbrief.

Ook dit jaar zijn er weer cursussen voor beginners en gevorderden in de Tsjechische taal van HCT, Het Haags Cultureel Trefpunt.

Het adres is HCT, Laan van Meerdervoort 16, 2517 AK Den Haag, ☎ 070-63.63.53 en 46.10.48.

Zaterdag 30 augustus houdt het H.C.T. Open huis van 10.00 - 15.00 uur.

In ledenbrief 14 zullen we het cursusprogramma opnemen.

Ware perfectie van Boheems Lerarenkoor

DOOR WOUTER VAN GOOL

Meestal gaat er een jaar overheen voor een buitenlandse vereniging die een Nederlandse zuster heeft ontvangen, een tegenbezoek aan ons land brengt.

Bij Die Haghe Sanghers echter gaat dat vlugger; nauwelijks is dit koor weer op zijn basis terug of de gastheren uit Tsjecho-Slowakije staan hier voor ons te zingen.

En hoe! Goed, het is bekend dat Tsjechië en met name Bohemen een arsenaal van musici vormt en ja... van leraren kan men verwachten dat zij zich voorbeeldig presenteren. Het koor is namelijk het 'Pěvecké Sdružení Severočeských I citelu'; het Noord-Boheems Lerarenkoor uit Most. Het zong dinsdagavond onder leiding van Alois Skarka voor een volle Lutherse kerk en woensdag opnieuw in de Scheveningse Oude Kerk liederen vanaf de renaissance tot heden. Uiteraard alles a cappella, zoals ook het Koninklijk Mannenkoor Die Haghe Sanghers dat doet. Onder leiding van René Verhoef opende DHS het concert met een kort programma om de gasten het volle pond te gunnen.

Verbluffend

De Bohemers zongen vanaf de eerste tot de laatste noot perfect, gedisciplineerd, homogeen en uiteraard zuiver. Alle onderdelen klonken uitstekend verzorgd, alles was tot in de finesses uitgekend, de klankverhouding tussen de verschillende stemgroepen liet niets te wensen over. Van het renaissance gedeelte was 'Impropria' van De Palestrina van een verbluffende schoonheid, ook 'Matona Mia Cara' van Orlando di Lasso was zo'n hoogtepunt.

Uit het Letlandse volksliederen-repertoire sprak vooral de uitste-

kende zangtechniek in een liedje waarin klankverglindingen succesvol waren toegepast, en ook het droevige lied over een verdrinkingsdood van een jonge soldaat. Na deze liederen kwam het publiek tot steeds groter enthousiasme. Voor de pauze kwamen de Tsjechische componisten Smetana, met een lyrisch gebed voor de eenwording van Tsjechië en Slowakije; Dvorak met een Boheems volksliedje over een feestmaal en Janacek met een Noord-Boheems lied aan bod. De pauze ging in met het verrassend perfect gezongen 'Piet Hein' van Henri Viotta, alles uit het hoofd, zelfs de uitspraak van het Nederlands was uitstekend en verstaanbaar. Nederlandse koren kunnen hier nog wat van leren! Van Martinu, ex-erelid van DHS, werden drie rebellenliederen gezongen. Vooral het tweede was zeer sfeervol en het derde, de gehangene, klonk beeldschoon met moderne harmonieën. Van de hedendaagse componist Zdeněk Lukáš werd de suite 'Lente in Bohemen' uitgevoerd; hieraan werd een bijdrage geleverd door de 23-jarige dochter van de dirigent Hana Skarková die thans eerste violiste is van het Tsjechische Radio Orkest. Zij bracht een extra dimensie aan het koor, de muziek kreeg iets uitbundigs en soms met ingehouden temperament, dan weer een deel dat deed denken aan country and western muziek. Hierna, van dezelfde componist, liederen waarin twee tenorsolisten zich lieten horen. Zij zongen gevoelig en soms weemoedig van sfeer. Succesvol was het Moravische 'Marischka'. En tot besluit 'Waar de blanke top der duinen', al even perfect gezongen als Piet Hein, zoals wij het hier maar weinig te horen krijgen, ook hier weer enorm succes.

FOLKLORE

Het 15^e internationale Volksdansfestival te Heijen (Limburg) georganiseerd door de Stichting Noordlimburgse kultuurdagen.



In onze ledenbrief van mei sloten wij een folder bij over dit festival, dat gehouden werd van 11 - 20 juli.

Wij waren bij de officiële receptie op 15 juli ter gelegenheid van het 10-jarig bestaan van de Stichting en het feit, dat dit festival voor de 15^e maal plaats vond.

Vol bewondering zijn wij voor een bestuur, bestaande uit 9 personen, dat kans ziet om een dergelijk internationaal festival jaarlijks te organiseren. De secretaris, Theo Kaak en de vice-voorzitter Thei Kusters doen dit al 15 jaar en de huidige voorzitter André de Bruin 10 jaar. Zeer terecht werden deze mensen dan ook gehuldigd.

Op deze avond van 15 juli was er om 19.30 uur een vlaggenparade, waaraan de deelnemende folkloristische groepen meewerkten.

Dit waren de muziekgroep "Los Awatins de Bolivia, de Folk Dance Company "Sredets" uit Sofia, Bulgarije, de Aviv Dancers uit Tel Aviv, Israël, Grupo Folclorico "Os Moliceiros de Ovar" uit Portugal, de "Gruppo Etnografico Das Marinas" uit Spanje, de Volksdansgroep "Iduna" uit Nederland.

Uit Tsjechoslowakije zou ook het folklore-ensemble "Olšava" uit Uhersky Brod deelnemen, maar hun vertrek uit Tsjechoslowakije was vertraagd door de Franse Ambassade te Praag. "Olšava" vertrekt namelijk na het optreden in Nederland naar Frankrijk. En eerst op 15 juli - de dag waarop zij in Heijen verwacht werden - zou de groep 's morgens pas hun visum voor Frankrijk krijgen.

Het Volksdansfestival Heijen werd eind 1982 opgenomen als een door CIOFF erkend festival. CIOFF is de afkorting van: Conseil International des Organisations des Festivals de Folklore. Deze organisatie is erkend en ondersteund door Unesco.



Het CIOFF-embleem kreeg het symbool van kulturele samenwerking van verschillende landen. Het is tevens het symbool van vriendschap en internationale samenwerking. Het aantal leden van deze organisatie bedraagt thans meer dan 30 landen met ruim 15.000 dansers.

Wanneer we bedenken, dat de z.g. "verbroederingsavond" eerst op 20 juli zou plaats hebben, was het hartverwarmend te zien, hoe de dansers aan het slot van de avond - internationaal gemengd - Nederlandse volksdansen uitvoerden en daarna hand in hand een soort keten vormden en zo door de feesthal dansten. Dit was in één woord fantastisch.

In onze volgende ledenbrief hopen wij hierop terug te komen, want tenslotte beleefden we slechts één avond en het festival was van 11 - 20 juli.

L.J. van der Burg

VAN ONZE BOEKENPLANK

Het boek "De aanslag" van H. Mulisch verscheen onder de titel "Atentát". De vertaalster is mevr. Olga Kríjtovej. Zij en haar man Hans Kríjtovej wonen te Praag; terwijl zij zich verdienstelijk maakt als vertaalster Nederlands-Tsjechisch, doet haar man het omgekeerde.

Zo verscheen het boek "Ostře sledované vlaky" van de schrijver Bohumil Hrabal in een Nederlandse vertaling van Hans Kríjtovej onder de titel "Zwaarbewaakte treinen" (uitgave Polak en Van Gennep, 1967).

Hans Wallin



FILATELIE



Ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van F.I.P., de Internationale Filatelie-Federatie verscheen een postzegel met een waarde van 20 Kr. Op het linkse deel staat een afbeelding van Graaf K.J. Paar (1654-1725), destijds Postmeester van de Oostenrijkse werfelijke landen. Op het rechterdeel het 19^e-eeuwse postembleem.

Ontwerper is de academische schilder J. Herčík.

In verband met het 10^e Wereldkampioenschap Volleybal voor dames, dat in Tsjechoslowakije gehouden werd, verscheen een zegel met een waarde van 1 Kr.

Ontwerper is P. Mišek, de grafiek is van M. Činovský.

Tevens een FDC verkrijgbaar.



Joop Nieboer

JULIPUZZEL

Z L O P I V N I C E P E C A E R K E R
R M I R K A L V E H O D N O T A A T O
R V R A T V A T L L L O K V I K R M S
O K O Z N A M K A A G E E O V E T A T
V S A D L K P K A V S N B N T T A T L
O R M N E I A A E A A Y D A I A Z E I
H I A I S N N C R T Y A B S P E L J N
E U E N K O I A K N L B N A L C H Z A
C C D Y O V T O I N I O R E T H O I S
I U O E O O L V I A L K N O L O W M O
N K M V B O O C A A T I M A S O L A N
L R I E O N E O T S H S S A N K V E I
I L I J L R I P R A H A E O D O M O V
S K L A D B A K E M A T H C U B A V D

Deze Tsjechisch/Nederlandse puzzel van Milada Nieboer geeft indien goed opgelost, een Nederlandse zin.

Hoe op te lossen?

Nevenstaande woorden zitten in het blok verstopt, lezend zowel van links naar rechts als van rechts naar links. Horizontaal, verticaal en diagonaal.

Wanneer dan de letters zijn weggestreept (lijnen mogen elkaar kruisen) houdt u letters over. Deze vormen, bovenaan te beginnen, van links naar rechts lezend, een uitdrukking, die van toepassing is op onze vereniging.

Onder de goede inzenders verlosten we weer een aardig presentje. Inzenden aan de Redactie vóór 15 september.

De oplossing van de puzzel uit Ledenbrief nr. 12 kan nog ingezonden worden tot 15 augustus.

Veel succes!

batole	hlava	osm	sklatba
bok	hodnota	ovoce	slivovice
bota	hon	ovona	smrk
Brno	hovor	park	sotva
buchta	hráz	parník	sto
cesta	hudebník	pivnice	víno
chleba	karta	pivo	vlak
cukr	káva	Praha	vlasý
cumel	kolo	prázdniny	Vltava
dálnice	lampa	raketa	zelenina
domov	lesk	ráno	zima
dovolená	lok	rekreace	zlato
dva	maso	rostlina	zlo
hana	noviny	sam	zmrzlina
hlas	oko	silnice	známka

Ondergetekende wenst aanwezig te zijn bij de officiële opening van de tentoonstelling te

Naam:

Adres:

Postcode:

Woonplaats

MADURODAM *)
NAARDEN

Handtekening

*) Doorhalen wat niet van toepassing is

IMPORTEUR VAN o.a.:

WIJNEN UIT TSJECHOSLOWAKIJE
VAN SUBLIEME KWALITEIT.



Tasmanstraat 131
Den Haag - 070-454202

Bij afname van 24 flessen (eventueel gesorteerd) worden deze, waar u ook woont in Nederland, **gratis** thuisbezorgd.

PRIJS PER FLES: f 7,95

1. **RYNSKY RIZLING.** Een van de edelste wijnen van de Riesling-druif. Droog en met een heerlijke fruitige geur.
2. **TRAMIN.** Gemaakt van de Traminer-druif. Droge, lichtgele wijn met een volle kruidige smaak.
3. **LIMBASSKY SILVAN.** Gemaakt van de Sylvaner-druif. Goudgeel van kleur en met een milde geur en harmonische smaak.
4. **SVATOPETERSKY RIZLING.** Witte wijn met een karaktervolle geur, een volle smaak en een harmonisch zuurgehalte.
5. **RULANDSKE.** Geelgroen van kleur met een uitgesproken en harmonische smaak. Een mild aroma en is zeer geschikt voor langere rijping.
6. **NITRIANSKE KNIEZA Biele.** Een witte wijn uit het wijnbouwgebied van Nitra. Karakteristiek mild aroma en harmonische lichtzoete smaak.
7. **FRANKOVKA.** Robijnrode wijn met een zeer harmonieus en vol bouquet.
8. **NITRIANSKE KNIEZA Cervené.** Robijnrode, milde aromatische wijn. Vol, harmonisch en licht zoet van smaak.

T E D *)

Hiermede geef ik mij op als lid/donateur *) van de
VERENIGING VRIENDEN NEDERLAND - TSJECHOSLOWAKIJE

Naam:..... Geb.datum:.....

Naam gezinslid:..... Geb.datum:.....

Adres:.....

Postcode:.....Plaats:.....

Datum:.....Handtekening:.....

Voorgesteld door:.....te:.....

*) Doorhalen wat niet van toepassing is.

V.V.N.T.- Secr. N. van Rees

Postbus 61003 - 3002 HA ROTTERDAM

V.V.N.T. -

DRUKWERK

Redactie: Nieuwendamln.274
2547 JR 's-GRAVENHAGE

Port betaald
Port payé
's-Gravenhage